

TÍÐINDI

DRAMATISKU UPPLIVINGO KAPPANUM FYRI 60 ÁRU

Tað vakti stóran altjóða ans, tá ið nýggja Grønlands-skipið Hans Hedtoft, gekk burtur fyri 60 árum síðani – føroyski trolarin Fiskanes var á somu leið

Árni Gregersen

Hann var 16 ára gamal, tá ið hann fór til Grønlands við síðutrolaranum Fiskanes, men ferðin stendur brend inn í minni á Mortani Johannesen.

Orsøkin er, at fyri 60 árum síðani vóru teir á Kappanum, stutt frá har nýggja skipið, sum skuldi røkja siglingina millum Grønland og Danmark, Hans Hedtoft, gekk burtur við mann og mús.

Í dag er fyrrverandi skiparin, Mortan Johannesne, saman við øðrum til minningarhald í Holmens Kirke í Keypmannahavn fyri teimum 95 fólkunum, sum fórust við Hans Hedtoft 30. januar 1959.

- Hetta stendur púra klárt í minninum, hesir seinastu dagararnir í januar í 1959, sigur Mortan Johannesen.

Hann var sloppin 16 ára gamal við Fiskanes, sum farbróðir hansara, Hans Pauli Johannesen, førði. Poli Johanne-

sen, sum eisini var farbróður hansara, var fyrri bestimaður umborð.

Mortan Johannesen hevði tá verið á sjónum í eini tvey ár. Pápi hansara, Andreas í Hvannasundi, førði hendan veturin Kallsevni, eisini ein trolari úr Havn.

Meðan Fiskanes var á Kappanum og royndi, vóru fleiri føroyskir trolarar á Halanum við Ísland, - har ímillum Kalls-evni.

Ísur og illveður

Fiskanes hevði roynt nakrar fáar dagar, men har var ikki nógv at fáa. Teir fylgdu sjálvandi við, hvat onnur skip á leiðini fingi. Teir hoyrdu at týskir trolarar fingi fisk longur burtur og sigldu á ta leiðina.

- Eg minnst væl at vit kastadu og fingi nógvan fisk, men tað undraði meg nógv, tá ið skiparin gav boð um ikki at skjóta aftur, men taka trolið inn. Veðrið var gott, men veð-

Mortan Johannesen var 16 ára gamal og var við Fiskanes

urvánirnar hava helst verið ringar, sigur Mortan Johannesen í dag.

Tað víst seg eisini, at hann

øtlaði veðrið, samstundis sum har var rættuliga nógvur ísur. Fiskanes royndi at sleppa burtur úr ísinum, men tað tók

sína tíð. Teir royndu fyrst at sigla ein veg og tá ið tað ikki bar til, so royndu teir ein annan veg.

Tað eydnaðist at koma undir eina oyggj, sum liggur nakrar fjóðringar úr Kappanum at kroka. Veðrið var ógvusligt.

Teir hoyrdu neyðarkallið frá Hans Hedtoft, meðan teir lógu við Skerið, sum hendan lítla oyggjin, triggjar-fýra fjóðringar úr Kappanum verður kallað.

- Ja, vit hoyrdu tað meðan vit lógu har, men vit høvdu sjálvir mist antennuna í illveðrinum, so vit fingi ikki boð frá okkum, meðan vit lógu og krokaðu.

Hans Pauli Johannesen, skipari, mátti taka eina tung avgerð. Hann kundi velja at seta lívið á sínari egnu manning í váða og royna at sigla móti Hansa Hedtoft ella vera liggjandi.

Hann valdi tað seinna.

Drama um Fiskanes

Føroysku trolararnir, sum vóru á Halanum, hoyrdu eisini neyðarkallið og meldingarar frá Hans Hedtoft.

Tá høvdu trolararnir telegrafist umborð, sum stóð fyri øllum samskipti. Vanligt var, at føroysku trolararnir tosaðu saman 4. hvønn tíma, men

Fiskanes

